

SPRAWOZDANIE

CHRZEŚCIJAŃSKIEGO
OKRĘGOWEGO
STOWARZYSZENIA
SPÓŁDZIELCZEGO
„ZJEDNOCZENIE”
W BIAŁYMSTOKU

R O C Z N I K O S I E M N A S T Y
Z A 1 9 3 6 R O K

R O C Z N I K O S I E M N A S T Y

SPRAWOZDANIE
CHRZEŚCIJAŃSKIEGO
OKRĘGOWEGO
STOWARZYSZENIA
SPÓŁDZIELCZEGO
„ZJEDNOCZENIE”
W BIAŁYMSTOKU

Z A 1 9 3 6 R O K

Kto zna życie naszych wzorowych kooperatyw, ten dobrze zrozumie, jak doniosłe znaczenie moralne ma spółdzielczość chrześcijańska.

Ks. Dr. Aleksander Wóycicki.

Moralne znaczenie Spółdzielczości.

Na zebraniach spółdzielczych omawiane są przeważnie zagadnienia gospodarcze. To też wielu nawet wśród członków Spółdzielni nie docenia ideologii ruchu spółdzielczego. Tej dziedziny nie można ująć w sprawozdaniach cyframi. Dopiero po głębszem zastanowieniu się nad życiem ludzkim przyjdziemy do przekonania, że spółdzielczość ma olbrzymi wpływ moralny na społeczeństwo, że jest ona szkołą, wychowującą lepszych ludzi. A tego dziś przede wszystkim potrzeba, jeżeli pragniemy aby na świecie było lepiej.

Obecna duszna atmosfera fałszu, obłudy, oszustwa, egoizmu, chciwości jest źródłem wielu nieszczęść współczesnej ludzkości, której duch został zatruty brutalnym materializmem. Objawy zdziczenia moralnego widzimy w ustrojach współczesnych, opartych tak na kapitalizmie, jak i komunizmie

Ustrój kapitalistyczny.

Powstał on z materialistyczno-liberalnego poglądu na życie ludzkie. Głosi on zupełną wolność w dziedzinie gospodarczej. Według zwolenników tego ustroju ani państwo, ani społeczeństwo, ani żadne prawa moralne nie mogą krępować i przeszkadzać w bogaceniu się jednostek kosztem swoich bliźnich. Kapitał jest czynnikiem decydującym co, jak i ile ma być wyprodukowane, jakie wynagrodzenie i warunki pracy robotnika. Handel i olbrzymia ilość przedsiębiorstw pośredniczących w sprzedaży rozumiane są jako środek robienia interesów. Dzika konkurencja, w której jedni drugich zjadają, oszustwa na miarze i wadze, fałszowanie towarów, sztuczne bankructwa i t. p.—są to zjawiska codzienne. W handlu współczesnym nie jest grzechem, ale raczej cenionym talentem w błąd wprowadzić nabywcę co do ceny i wartości towaru.

Kartele, trusty, koncerny doszły do tak wielkiej potęgi, że każdy rząd musi się liczyć z nimi. A skutki tej gospodarki odczuwa dziś cała ludzkość. Istniejący przy Lidze Narodów Komitet do walki z kryzysem ogłosił sprawozdanie, z którego wynika, iż w ciągu jednego roku 3.600.000 ludzi zginęło z nędzy, a jednocześnie zniszczono 8.438.840 tonn żywności; obliczenia wska-

zują, iż zniszczone zapasy żywności wystarczyłyby tym nieszczęśliwym na 3 lata. Taka gospodarka doprowadziła masy ludności do nędzy i stworzyła podłoże do wyrotowej akcji komunistycznej.

K o m u n i z m.

Komunizm powstał z nienawiści do ustroju kapitalistycznego, ale oparł się również o światopogląd materialistyczny i w praktyce stał się jeszcze większym nieszczęściem dla ludzkości, jak to widzimy w Rosji. Tam najpotężniejszy kapitalista świata—państwo—o wszystkim decyduje, jest panem życia i śmierci milionów obywateli. Stojąc na stanowisku najostrzejszej walki klas i zniesienia własności prywatnej nie cofa się przed żadnymi środkami. Terror, gwałt, brutalność, zniszczenie wszystkiego, co nie jest zgodne z komunizmem, upajanie się hasłem rewolucji światowej, to podstawy dzisiejszego ustroju Rosji Sowieckiej. Pod hasłem „wszystko dla rewolucji“ wyzyskuje się w najohydniejszy sposób masy pracujące. Zarobek przeciętny robotnika w Rosji wystarczy zaledwie na kupno jednego kg. chleba dziennie. Natomiast dobrze powodzi się komisarzom, specom, stachanowcom, szturmowcom i t. p. „burżujom komunizmu“.

Jeden z byłych komunistycznych pisarzy francuskich L. Celine niedawno po powrocie z Rosji w książce p. t. „Mea culpa“ (Moja wina) między innymi pisze, iż niesprawiedliwość jaka istnieje w ustroju sowieckim jest tak zamaskowana, anonimowa, zakłamana, że jest najtrudniejsza do zwalczenia.

Oba więc ustroje: kapitalistyczny i komunistyczny, jako wynikające z materialistycznego światopoglądu są nieszczęściem dla większości ludzi.

Należy zauważyć, że dominującą rolę w obu ustrojach zajmują żydzi, co wynika z natury tego narodu zmaterializowanego i żyjącego ze spekulacji i wyzysku.

Przebudowa ustroju gospodarczego jest koniecznością życiową. Będzie ona lepszą i sprawiedliwą, jeżeli oprze się o zasady, wskazane przez największego dobrodzieja biednych i opuszczonych—Chrystusa.

Chrześcijański światopogląd społeczny.

Chrystus Pan podkreśla w społeczeństwie, jak i w pojedynczym człowieku przede wszystkim pierwiastek duchowy: „Szukajcie tedy najpierw Królestwa Bożego i sprawiedliwości Jego, a to wszystko będzie wam przydane“ (Mat. 6, 33). Królestwo Boże, jako naczelny ideał człowieka, jest zarówno ideałem społecznym. Społeczeństwo w nauce Chrystusa, to nie mechaniczna łączność jednostek, ani bierna masa, lecz zespolenie uduchowionych istot w imię najwyższego ideału Królestwa Bożego.

Chrystus Pan nie pozostawił ludzkości form ustroju państwowego, czy społecznego, lecz podał podstawy, na których, zależnie od warunków życia ekonomicznego, ludzie sami zadczydają.

Temi podstawami są przede wszystkim chrześcijańskie cnoty: miłości bliźniego i sprawiedliwości.

Pisarz francuski A. Gide, który ostatnio przeszedł ciekawą ewolucję w stosunku do Sowietów, powiedział: „Pisałem i wierzę głęboko, że gdyby chrystianizm naprawdę zapanował, gdyby przyjęto naukę Chrystusa taką, jaką ona jest, nie byłoby dziś mowy o komunizmie. Nie byłoby nawet kwestji społecznej“. Kościół katolicki wkracza w dziedziny gospodarcze i społeczne tylko wtedy, gdy one stykają się z etyką, a konsekwentnie i z religją. Ohydny oszczerstwem jest, że Kościół broni ustrój kapitalistyczny. Encykliki Papieskie, jak *Rerum novarum*, *Quadragesimo anno*, listy pasterskie świadczą, czego chce Kościół.

Kościół bierze czynny udział nad uspokojeniem ludzkich namiętności, nad pokojem między klasami i narodami, przez co tylko stworzy się odpowiednie warunki dla przeprowadzenia reform gospodarczych. Nie ciągłą rewolucją, nie gwałtem, nie morderstwami stworzy się lepszy ład, lecz wytężoną pracą, w której powinny wziąć udział najszerze warstwy ludzi dobrej woli, rozumnych i szlachetnych.

Tą drogą idzie też Spółdzielczość chrześcijańska.

Bankrutuje życie, oparte na zasadach materialistycznych. Chcemy ustroju nowego, opartego o moralność chrześcijańską. Jakiż to ustrój jest najbliższym zasadom Chrystusowym? Czytamy w *Dziejach Apostolskich*, iż u pierwszych chrześcijan wszystko było wspólne (Dz. Ap. 4, 32). Ta wspólnota dóbr była dobrowolna i wynikała z miłości bliźniego.

Św. Tomasz uważa handel w celu bogacenia się za rzecz niemoralną. W okresie, kiedy Kościół kierował życiem społecznym, prawo kanoniczne żądało kontroli produktów i sprawiedliwej oceny i wymiany towarów.

Po głębszem zastanowieniu się przyjdziemy do przekonania, że spółdzielczość jest to urzeczywistnienie dążeń Kościoła i wprowadzenie w życie zasad miłości bliźniego i sprawiedliwości. Spółdzielczość łączy ludzi dobrej woli, którzy pragną służyć sprawie społecznej i nieść pomoc warstwom wyzyskiwanym. Nie chęć zysku jest tu pobudką do pracy, lecz dobro ogólne, jak powiedział Mickiewicz „W szczęściu wszystkiego, są wszystkich cele“.

Spółdzielczość nie propaguje ani walki klas, ani fałszywie pojmowanych haseł wolności i równości. Ani w programie, ani w historii ruchu spółdzielczego niema gwałtu, krzywdy i przymusu. Uznaje własność prywatną, ale opartą o zasady moralne, obowiązujące zarówno jednostki, jak i całe społeczeństwa. Pragnie ona stworzyć takie warunki życia, aby ludzie wszyst-

kich stanów, i zawodów obok poszanowania godności ludzkiej, mogli mieć zapewniony sprawiedliwy podział dóbr materialnych, wynikający z należytej oceny pracy. Sprawiedliwość jest podstawą dobrobytu, pokoju i szczęścia każdego społeczeństwa. Ludzie dość często przenoszą niedostatki i cierpienia bez szemrania, o ile im się nie dzieje krzywda. Lecz skoro tylko pewna warstwa społeczeństwa uświadomi, że jest wyzyskiwana, że kosztem pracy jednych inni się bogacą—powstaje niezadowolenie, które łatwo przeradza się w nienawiść, chęć zemsty i jest podłożem do wywrotowej roboty.

Przez spółdzielczość rozbudza się w ludziach siły duchowe, umiejętność życia społecznego. Duch przyjaźni, zgody, solidarności, uczciwości, współpracy i t. p.—to są cnoty obywatelskie, których uczy spółdzielczość. Przy pomocy spółdzielczości ustrój kapitalistyczny przekształci się nie drogą rewolucji, lecz rozumną i celową ewolucją. W miejsce egoizmu ekonomicznego spółdzielczość stawia solidaryzm społeczny. W pracach spółdzielczych nie kapitał wysuwa na czoło ludzi, nie umiejętność „robienia brudnych interesów“, lecz przede wszystkim zalety charakteru. Na zebraniach spółdzielczych każdy ma głos bez względu na ilość posiadanych udziałów. Zyski nie idą do kieszeni jednostki, lecz powiększają kapitał społeczny, służą celom społecznym, a wysokość dywidendy zależy od poczynionych przez członków zakupów i gospodarki spółdzielni.

Fałszywym jest pogląd, utożsamiający spółdzielczość z komunizmem. Spółdzielczość nie uznaje przymusu państwowego, nikogo gwałtem nie zmusza, aby zmienił swoje przekonania, lecz pragnie stworzyć warunki, umożliwiające indywidualny rozwój każdej jednostki w najbardziej przez nią umiowanym kierunku.

W krajach, gdzie spółdzielczość jest dobrze zorganizowaną, jak w Anglii, Danii, Holandii, Włoszech, komunizm ma niewielkie wpływy. Jeżeli u nas w Polsce w ruchu spółdzielczym biorą czynny udział socjaliści, a nawet komuniści, to winę ponosi społeczeństwo katolickie, które jest bierne, a co gorzej, błędnie informowane wskutek wrogiej spółdzielczości agitacji. Spółdzielczość będzie taką, jacy ludzie będą ją tworzyć. Możemy walczyć z osobami, ale nie z ideą spółdzielczą, która jest chrześcijańską.

Jako argument przeciwko spółdzielczości przytaczane są wypadki nadużyć w spółdzielniach, nieumiejętna gospodarka i zamykanie niektórych spółdzielni. Co jest przyczyną tego? Oto znowu ta zatruta atmosfera życia współczesnego.

Są tacy, którzy wstępują do spółdzielczości, maskują się, robią nadużycia, a później otwierają „własny interes“. Jak reaguje na to społeczeństwo? Upatruje winę w spółdzielczości, i sądzi, że ten, co okradł spółdzielnię stał się uczciwym człowiekiem. A ileż to spółdzielni zamknięto z powodu mank i niespłacania kredytów przez członków?

Kto tu winien: idea spółdzielcza, czy ludzie nieuczciwi?

Lecz, dzięki Bogu, te smutne wypadki są coraz rzadsze. Szeregi ludzi uczciwych wśród kierowników, pracowników i członków rosną w spółdzielniach, a spółdzielczość staje się coraz silniejszą, i coraz większe wpływy wywiera na życie gospodarcze w Polsce.

Musimy pamiętać, że błędy w spółdzielniach są i będą, ale nie wynikają one z chęci oszukiwania kupujących. Bo i pocóż istnieje tak rozbudowany ustrój spółdzielczy: Związek Rewizyjny, lustracje, Rada Nadzorcza, Wydział Rewizyjny i Gospodarczy, Zarząd, Zebrania członków obwodowe, zebrania delegatów? Chyba tylko po to, aby spółdzielnie należycie wywiązywały się wobec społeczeństwa i państwa. To też czasem wydaje się dziwną zbyt gorliwa opieka nad spółdzielnią niektórych czynników i szukanie „dziury w całym“.

Na ogół możemy stwierdzić iż władze, jak państwowe tak i samorządowe należycie doceniają znaczenie ruchu spółdzielczego i prawie w całej Polsce wydatnie popierają ruch spółdzielczy.

Jako przykład możemy przytoczyć fakt, iż nasza Spółdzielnia Zjednoczenie, wywiązała się wobec pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego tak uczciwie, iż Władze Banku zbonifikowały 25.000 zł. Natomiast można liczyć na setki nadużycia, sztuczne bankructwa przedsiębiorstw prywatnych, które dezorganizują życie gospodarcze kraju.

Kto chce zrozumieć spółdzielczość, niech ją nie traktuje jako handel, w którym nieraz łączą się ludzie o marnych charakterach byle ubić interes przy pomocy najbardziej wyrafinowanych sposobów. Twierdzimy, że spółdzielczość wtedy tylko spełni swoje zadanie, jeżeli połączy ludzi szlachetnych, bezinteresownych, pełnych poświęcenia w służbie dobra społecznego. Oby takich ludzi w szeregach spółdzielczych było jaknajwięcej, a w Polsce będzie lepiej.

Ks. Antoni Zalewski

Stan organizacyjny.

Skład osobowy władz Spółdzielni.

DELEGACI:

- Obwód 1, obejmujący sklepy Nr. 1, 3, 8, 15 — Hiegemanowa Helena, Rogalińska Antonina, prof. Rybarczyk Aleksander, Misiewicz Konstanty, Chilecki Józef, Malinowski Wacław, Srzedzińska Apolonja, Orłowska Julja, Tarasiewiczówna Monika, Motoszko Michał.
- Obwód 2, sklepy Nr. 2 i 12 — Ks. kan. Abramowicz Adam, Stermińska Zofja, Rydzewski Antoni, Filipowicz Władysław, Cebrzyński Tadeusz.
- Obwód 3, sklepy Nr. 4, 10 i 17 — Hryniewiecki Kazimierz, Warwas Stanisław, Olesiewicz Stanisław, Białokoz Jan, Minkiewicz Antoni, Franczyk Fabjan, Łoś Anastazy, Sierosławski Czesław, Korolczuk Michał, Wolska Jadwiga, Popko Wincenty, Gorczyńska M.
- Obwód 4, sklepy Nr. 5, 11 i 18 — Kietko Józef, Zgromadzenie Braci Samarytan, Kiandra Gustaw, Woronowicz Sabina, Groman Franciszek, Matusiewicz Marjanna.
- Obwód 5, sklepy Nr. 6, 22 i 24 — Jastrzębski Henryk, Horodeński Józef, Skowrońska Marja, Sadowski Kazimierz, Jakubowski Kazimierz, Kuśnierski Karol, Sławicki Edward, Kozłowski Antoni, Lipska Janina, Kamińska Anna.
- Obwód 6, sklep Nr. 7 — Zubelewicz Jadwiga, Pudłowska Marja, Małanowski Aleksander, Strok Janina, Urbanczyk Franciszek.
- Obwód 7, sklep Nr. 13 — Szelachowski Sylwester, Rajecka Antonina, Puchalski Aleksander, Kamińska Antonina.
- Obwód 8, sklep Nr. 9 — Bućko Antoni, Fiedorowicz Antoni, Ignatowski Józef, Kubala Józef, Kruszewski Jan, Radziszewska Katarzyna, Buzalska Jadwiga, Bartulewicz Franciszek.
- Obwód 9, sklepy 14, 19 i 20 — Zaremba Walentyna, Włodarczyk Wiktor, Samitowski Roman, Sobolewska Helena, Domysławska Franciszka, Zimnoch Leokadja, Kuklińska Olga.

RADA NADZORCZA: Prezes — Ks. Dziekan Aleksander Chodyko, Wiceprezes — Mecenas Władysław Olszyński, Sekretarz — Aleksander Topolewski, Członek Honorowy Rady — Ks. Antoni Zalewski.

CZŁONKOWIE: Wojewodzina Aleksandra Paśawska (do dnia 15 sierpnia 1936 r.), Starosta Powiatowy — Karol Szagon, Dyr. Witold Antonowicz, Dr. Szczęsny Wróblewski, Inż. Antoni Choroszuca, Kazimierz Jędrychowski, Bolesław Huppertc, Wincenty Januszko, Paweł Korol.

Zgodnie ze Statutem Rada Nadzorcza podzieliła swe czynności na 3 wydziały: 1) Rewizyjny, 2) Gospodarczy i 3) Społeczno-Wychowawczy.

Wydział Rewizyjny stanowią: Ks. Antoni Zalewski, Aleksander Topolewski i Kazimierz Jędrychowski.

Do Wydziału Gospodarczego należą: Inż. Antoni Choroszuca, Dr. Szczęsny Wróblewski, Bolesław Huppertc i Wincenty Januszko.

Do Wydziału Społeczno-Wychowawczego należą: Ks. Antoni Zalewski, Mecenas Władysław Olszyński i Dyr. Witold Antonowicz.

Rada Nadzorcza odbyła w ciągu roku 9 protokółowanych posiedzeń: Wydział Rewizyjny odbył — 13 posiedzeń; Wydział Gospodarczy — 4 posiedzeń; Wydział Społeczno-Wychowawczy — 14 posiedzeń.

Zarząd stanowili: Stanisław Parfjanowicz, Bronisław Karwat i Władysław Kozłowski.

Zarząd odbył w ciągu roku 45 protokółowanych posiedzeń.

W roku sprawozdawczym odbyło się 18 Walnych Zgromadzeń obwodowych członków i 1 Walne Zgromadzenie Delegatów.

PRACOWNICY: Spółdzielnia zatrudnia pracowników:

w sklepach	58
w magazynie	3
w zakł. wytwórcz.	28
w taborze	5
w biurze	4

Razem 98 w tem 46 kobiet.

CZŁONKOWIE:

Na początku roku należało do Spółdzielni	1806	członków
W ciągu roku przybyło	396	„
	<hr/>	
	2202	„

Ubyło w ciągu roku przez dobrowolne wystąpienie 54

Wykreślono Członków nieczynnych 143 197 „

W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostaje 2005 członków

Fundusze Spółdzielni:

UDZIAŁY CZŁONKÓW:

Na początku roku udziały członków wynosiły	zł.	27.360.12
W ciągu roku wniesiono na udziały		
przez nowych członków	„	1.188.18
Dopisane $\frac{0}{0}$ i zwroty od zakupów	„	<u>2.508.41</u>
Przeniesiono na udziały do zwrotu		
udziały członków występujących	zł.	458.60
Przeniesiono na udziały do zwrotu		
udziały członków wykreślonych	„	<u>4.376.20</u> „ 4.834.80
W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostaje		<u><u>zł. 26.221.91</u></u>

Według statutu udział członka wynosi zł. 25.— Odpowiedzialność tylko udziałem. Przeciętnie na 1 członka wypada funduszu udziałowego zł. 13.07. Pełne udziały posiada 658 członków na sumę zł. 18.127.58.

FUNDUSZ SPOŁECZNY:

Na początku roku fundusz społeczny wynosił	.	.	.	zł.	66.939.12
W roku 1936 dopisano wpisowego od nowych członków	.	„			396.—
Dopisano z podziału nadwyżki za 1935 r.	.	.	.	„	8.787.03
Przeniesiono z r-ku Udziałów udziały członków wykreślonych	„				<u>5.598.90</u>
W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostaje	.				<u><u>zł. 81.721.05</u></u>

FUNDUSZ AMORTYZACYJNY:

Na początku roku wynosił	zł.	65.681.20
Dopisano 4% umorzenia nieruchomości	zł.	6.720.—				
„ 10% „ ruchomości	„	<u>4.920.—</u>			„	<u>11.640.—</u>
W dniu 31 grudnia 1936 r. fund. amortyzacyjny wynosi	.					<u><u>zł. 77.321.20</u></u>

Duże fundusze własne — udziałowy i społeczny charakteryzują wysoki poziom uświadomienia spółdzielczego wśród członków oraz pozwalają na dalszą i zdrową rozbudowę Spółdzielni.

W „Zjednoczeniu” wspomniane fundusze wynoszą zaledwie sumę zł. 107.942.— i są niewystarczające na konieczną i właściwą rozbudowę gospodarczą.

Należy podjąć duże i stałe wysiłki wśród członków o szybsze zwiększanie funduszu udziałowego i społecznego.

Oszczędność — wzbogacenia sposób niezawodny,
Być oszczędnym — to znaczy nigdy nie być głodnym
Wydawać — ale w miarę, liczyć każde grosze,
I takżę grosz do grosza wciąż ciułać potrosze...

Stefan Chmieleński.

Kasa oszczędności.

Poważnym środkiem obrotowym poza funduszami własnymi są oszczędności członków.

Stan oszczędności członków na początku roku wynosił:

	przy 323 wkładcach	zł. 219.004.05
W roku 1936 przybyło:	97 wkładców	„ 140.853.63
	Razem 420 wkładców	zł. 359.857.68

W roku 1936 ubyło	49	„ 170.665.—
-------------------	----	-------------

W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostaje	<u>371 wkładców</u>	<u>zł. 189.192.68</u>
-------------------------------------	---------------------	-----------------------

Spółdzielnia poza przyjmowaniem normalnych oszczędności od swoich członków stosuje t. zw. oszczędność przymusową dla członków kredytujących w spółdzielni w postaci pobierania 5⁰ przy wpłacaniu należności za wybrane na kredyt towary. System ten ma na celu stworzenie po 20 miesiącach potrzebnego funduszu na zakup towarów spożywczych dla członka kredytującego, jednak niestety, nie przez wszystkich członków jest należycie zrozumiany i ceniony. Członkowie kredytujący w spółdzielni nie wszyscy chętnie wpłacają powyższe 5⁰, które przecież stanowią ich własne oszczędności, a następnie po stworzeniu potrzebnego funduszu pozwolą na kupowanie towarów już za gotówkę.

Spółdzielnia w dniu 31 grudnia 1936 r. posiada takich wkładców 171 i oszczędności ich wynoszą sumę zł. 4.640.99, co w stosunku do rozmiaru udzielonych członkom kredytów jest sumą znikomą.

Spółdzielnia od złożonych wkładów płaci: 5¹/₂⁰ od lokat za 1 miesięcznym wypowiedzeniem i 5⁰ od lokat na każde żądanie.

Spółdzielnia jednocześnie prowadzi również Zastępstwo Banku „Spółem“—Centrali pieniężnej spółdzielczości spożywców.

Działalność gospodarcza.

Spółdzielnia nasza „Zjednoczenie“ aczkolwiek nie mogła w roku sprawozdawczym wykonać wszystkich zamierzeń, to jednak zwycięsko przetrwała dość trudny rok ubiegły i zakończyła swe ogólne wyniki bardzo dobrze. Obroty ogólne powiększyły się o 0,9% i stanowią zł. 1.437.640.96 oraz ogólna czysta nadwyżka wynosi zł. 16.444.63.

Działalność sklepów: Zabiegi władz „Zjednoczenia“ szły w kierunku dalszego usprawnienia działalności gospodarczej, organizacyjnej i opłacalności sklepów. Postanowiono, aby podnieść obroty w małych sklepach, a sklepy o braku widoków na podniesienie obrotów przenieść do innych dzielnic miasta. Z tego powodu zlikwidowano Sklep Nr. 23 w Halach na Rybnym Rynku i zamierzono go przenieść do Słobody lub innej dzielnicy, gdzie zbierze się chętnych 100 członków. Należy obiektywnie podkreślić, że sprawność sklepów znacznie się podniosła.

W roku sprawozdawczym „Zjednoczenie” prowadziło: 21 sklepów spożywczych, 1 sklep cukierniczy, 2 sklepy masarskie, piekarnię mechaniczną, masarnię i magazyn rozdzielczy.

Rachunek towarów.

W ciągu roku sprzedano towarów w sklepach	
spożywczych	za zł. 1.283.537.42
Zwroty, storna i bonifikaty otrzymane	„ 39.918.32
W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostało towarów	
po cenie kosztu	„ 76.125.— zł. 1.399.580.74
Z poprzedniego roku pozostało towarów po	
cenie kosztu	za zł. 77.570.—
W ciągu roku 1936 kupiono towarów	903.024.07
Przyjęto z własnych wytwórni	265.913.87
Na opakowanie (poza torebkami) wydano	„ 5.974.20
Koszty sprowadzenia towarów i rozwójka	„ 16.088.92 zł. 1.268.571.06
Nadwyżka B-tto wynosi (10,2% do obrotu)	zł. 131.009.68

W roku sprawozdawczym dokonano ogółem 87 obliczeń sklepów spożywczych i magazynu oraz 31 obliczeń sklepów cukierniczego i masarskich.

Kontrola towarów.

Ogólny wynik według księgi kontroli sklepów wykazuje:

Na początku roku było towarów po cenie sprzedażnej	za zł.	98.406.02
Na początku roku było kredytu w sklepach „ „		12.976.89
W roku 1936 wstawiono towarów po cenie sprzedażnej	„ „	1.312.418.83
Zwyżki cen wyniosły	„	<u>3.948.56</u>
	zł.	1.427.750.30
Z utargów w okresie sprawozd. wpłynęło	zł.	1.283.537.42
Zniżki cen, odpisy, zwroty i rabaty udzielone wyniosły	„	<u>26.188.96</u>
	zł.	1.309.726.38
W dniu 31 grudnia 1936 r. powinno pozostać towarów po cenie sprzed.	za zł.	118.023.92
Pozostało towarów po cenie sprzedażnej pg. spisów	zł.	96.389.50
Pozostało kredytów w sklepach pg. spisów	„	<u>20.281.91</u>
	zł.	116.671.41
Brak towarów wynosi	zł.	1.352.51
Brak dopuszczalny 0,25% od obrotu wynosi	„	3.208.84

Suma wykazanych w remanentach kredytów zł. 20.281.91 została w całości wniesiona do bilansu, jako dłużnicy za towary.

Wartość towarów do bilansu przyjęto, tak jak i w latach poprzednich po potrąceniu 20% od towarów w sklepach i 22% od towarów w magazynie od ich wartości sprzedażnej.

Źródła nabycia

	Z własnych Wytwórni		Przez Związek „Społem“		Z organizacji Spółdzielcz.		U prywatn. dostawców		Razem	
nabyto dla własnych sklepów	265.913	87	637.095	87	115.779	14	150.149	06	1.168.937	94
„ dla wytwórni	—	—	63.676	03	—	—	29.632	84	273.308	87
„ dla innych działów	14.989	19	560	—	—	—	5.213	38	20.762	57
Razem	280.903	06	701.331	90	115.779	14	364.995	28	1.463.009	38
%	14,5%		48,9		8,0%		28,6%		100%	

Przez spółdzielczość do dobrobytu Polski!

Sklep 16 cukierniczy.

W ciągu roku sprzedano ciastek i słodyczy za	zł. 26.551.—	
Zwrócono do piekarni za	„ 264.62	
W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostało towarów za	„ 945.—	zł. 27.760.62
Na początku roku było towarów po cenie kosztu za	zł. 425.—	
W ciągu roku otrzymano z piekarni i nabyto za	„ 21.962.57	
Koszty prowadzenia sklepu	„ 4.074.55	zł. 26.462.12
Nadwyżka		<u>zł. 1.298.50</u>

Sprzedaż opału.

W ciągu roku sprzedano węgla i drzewa za	zł. 12.048.95
„ „ kupiono „ „ za	„ 11.503.28
Nadwyżka wynosi	<u>zł. 545.67</u>

Dział nabiału wydzielony z magazynu od I.VI.36 r.

W czasie od I.VI. do 31.XII.36 wydano masła i śmietany sklepom	zł. 45.388.91	
Sprzedano bezpośrednio	„ 40.043.77	
W dniu 31 grudnia 1936 pozostało towarów	„ 492.01	zł. 85.924.69
Kupiono masła i śmietany od Spółdz. Mleczarskich za	zł. 84.038.20	
Koszty przewozu i dostawy masła	„ 318.50	
„ prowadzenia działu	„ 1.636.47	zł. 85.993.17
Strata wynosi		zł. 68.48

Spółdzielczość nacodzień jest bronią słabych ekonomicznie. Spółdzielczość jest przede wszystkim gwiazdą, w którą Wy wierzyacie i ja wierzę.

Spółdzielczość to przebudowa społeczna i gospodarcza na zasadach słuszności i sprawiedliwości.

Spółdzielczość nasza nie wytrzymuje tempa, w jakim współczesne życie się toczy. Krok Wasz musi być rozważnie przemysłany, ale musi być szybszy.

**Z przemówienia Wojewody-Spółdzielcy
Gen. Stefana Paślowskiego.**

Zestawienie porównawcze obrotów

		W roku 1935		W roku 1936		Różnica ‰
W sklepie Nr.	1	117.575	99	113.362	97	— 3,5
"	2	81.328	03	86.477	70	+ 6,3
"	3	91.771	75	86.108	51	— 6,1
"	4	102.361	63	91.980	34	— 10,1
"	5	52.918	72	45.902	05	— 13,2
"	6	50.795	84	42.712	09	— 16,1
"	7	76.892	57	80.106	76	— 4,1
"	8	51.732	57	58.524	90	+ 13,—
"	9	88.749	—	67.349	59	— 24,3
"	10	88.914	50	93.995	59	+ 5,7
"	11	17.297	69	19.759	73	+ 14,6
"	12	43.886	50	44.302	27	+ 0,9
"	13	59.340	84	64.310	94	+ 8,4
"	14	39.995	42	38.705	04	— 3,2
"	15	116.028	72	113.245	34	— 2,4
"	17	43.104	30	50.562	21	+ 17,3
"	18	27.197	98	26.189	02	— 3,7
"	19	29.002	27	24.174	70	— 16,6
"	20	28.179	31	29.234	91	+ 3,4
"	22	44.014	24	48.344	71	+ 9,8
"	23	14.668	35	4.580	53	—
"	24	23.328	01	41.259	31	+ 78,—
w magazynie		15.085	85	12.348	21	— 18,2
	R a z e m	1304.170	08	1.283.537	42	— 1,5‰
w sklepie 16		21.226	—	26.551	—	+ 25,3
" 21		13.422	10	9.655	—	— 29,—
" 25		—	—	8.199	90	—
w piekarni bezpośrednio		74.731	23	85.634	68	+ 14,5
w masarni		—	—	12.014	01	—
węgla i drzewa		11.030	25	12.048	95	+ 9,2
		1.424.579	66	1.437.640	96	+ 0,9‰

Obrót z członkami w roku sprawozdawczym wynosił zł. 832.473.50 i stanowi 57,9‰ ogólnego obrotu.

W roku sprawozdawczym kupowało i kontrolowało swoje zakupy 1154 członków.

Zestawienie Kosztów Handlowych.

		Wydatkowano	Preliminowano
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	zł.	366.—	402.—
„ Zarządu	„	2.815.75	2.700.—
Pensje pracowników	„	61.175.31	55.164.—
Świadczenia społeczne	„	7.178.06	7.200.—
Dzierżawa lokali	„	13.452.14	14.364.—
Światło	„	3.111.96	2.600.—
Opał i woda	„	1.296.40	1.320.—
Remonty, drobne sprzęty i utrzym. lokali	„	4.190.29	5.000.—
Materiały piśmienne	„	2.480.—	2.800.—
Podatki i patenty	„	10.380.91	7.985.—
Ubezpieczenie od ognia i kradzieży	„	2.108.92	2.000.—
Procenty kasy oszczędności:			
Wydano	zł. 12.235.10		
Otrzymano ^{0/0} / _{0/0} z Banków	<u>6.727.98</u>	5.507.12	3.460.—
Podróże i rozjazdy	„	231.83	200.—
Składka lustracyjna	„	1.723.90	1.600.—
Wydatki na cele kulturalno oświatowe	„	2.428.82	2.400.—
Ofiary	„	3.696.08	2.500.—
Porady prawne i ściąganie należności	„	30.55	250.—
Różne inne wydatki	„	535.50	515.—
		<u>zł. 122.709.54</u>	<u>112.460.—</u>
Amortyzacja ruchomości	„	3.000.—	3.000.—

Koszty handlowe w stosunku do obrotu wynoszą 9,6^{0/0}.

Pamiętajcie, że artykuły z marką „Spotem” są naszej, własnej spółdzielczej produkcji, przeto kupujcie je w „Zjednoczeniu”!

Zestawienie rentowności sklepów za 1936 rok.

	Koszty bezpośrednie sklepów		Obroty za r. 1936		Stosu- nek % kosztów do obrotu	Udział w ko- sztach ogól- nych %	Razem %	Nad- wyżka B-tto %	Wynik %/0		Remanenty w dn. 31.XII 1936 r.	Opako- wanie		
									+	-				
Sklep Nr. 1	7.250	95	113.362	97	6,4	1,7	8,1	10,3	2,1		6.899	79	698	46
" 2	7.031	01	86.477	70	8,1	1,7	9,8	10,3	0,5		3.022	30	381	47
" 3	6.208	33	86.108	51	7,2	1,7	8,9	10,3	1,4		2.729	84	426	70
" 4	6.455	54	91.980	34	7	1,7	8,7	10,3	1,6		1.233	52	313	45
" 5	3.779	34	45.902	05	8,2	1,7	9,9	10,3	0,4		1.727	94	191	64
" 6	4.415	29	42.712	09	10,2	1,7	11,9	10,3		1,6	2.040	19	183	62
" 7	5.010	16	80.106	76	6,2	1,7	7,9	10,3	2,4		2.452	41	148	35
" 8	4.105	12	58.524	90	7	1,7	8,7	10,3	1,6		2.248	99	106	80
" 9	5.386	08	67.349	59	8	1,7	9,7	10,3	0,6		4.007	46	290	10
" 10	5.594	95	93.995	59	5,9	1,7	7,6	10,3	2,7		2.034	98	348	63
" 11	1.714	18	19.759	73	8,6	1,7	10,3	10,3			658	69	36	90
" 12	3.115	04	44.302	27	7	1,7	8,7	10,3	1,6		1.935	30	136	40
" 13	4.963	77	64.310	94	7,8	1,7	9,5	10,3	0,8		1.781	39	201	45
" 14	3.592	75	38.705	04	9,7	1,7	11,4	10,3		1,1	2.018	78	86	70
" 15	7.313	72	113.245	34	6,4	1,7	8,1	10,3	2,2		2.481	85	326	40
" 17	3.425	99	50.562	21	6,8	1,7	8,5	10,3	1,8		1.499	02	68	50
" 18	3.162	50	26.189	02	12,1	1,7	13,8	10,3		3,5	1.442	71	72	10
" 19	2.808	87	24.174	70	11,7	1,7	13,4	10,3		3,1	1.924	33	76	85
" 20	3.610	81	29.234	91	12,4	1,7	14,1	10,3		3,8	1.780	07	93	16
" 22	3.962	59	48.344	71	8,2	1,7	9,9	10,3	0,4		1.879	94	84	63
" 24	3.247	59	41.259	31	8	1,7	9,7	10,3	0,6		1.351	67	85	10
Razem	96.254	58	1.266.608	68	7,8%	1,7%	9,5%	10,3%	0,8%		47.151	17	4.357	41
Magazyn	5.516	01	12.348	21							49.238	33	613	10
	101.770	59	1.278.956	89							96.389	50	4.970	51

Kontrola taboru

Samochód.

Wykonano prac dla sklepów i magazynu	za	zł. 6.796.93	
Za rozwózkę pieczywa od piekarni otrzymano	„	4.608.—	
Przewóz trzody od masarni	„	20.—	
Inne wpływy	„	591.30	zł. 12.016.23
<hr/>			
Kupiono w roku sprawozdawczym 6.888 ltr.			
benzyny	za	zł. 4.340 90	
Kupiono w roku sprawozdawczym 2l ltr.			
smarów	za	„ 313.—	
Na remont samochodu i drobne części wydano	„	1.907.23	
Podatek drogowy i asekuracja samochodu	„	627.25	
Pensja szofera i 3 robotników	„	4.827.85	zł. 12.016.23
<hr/>			
Koszt utrzymania samochodu wynosi dziennie zł. 39.66			

Utrzymanie konia.

Wykonano prac dla sklepów i magazynu	za	zł. 561.84	
„ „ „ piekarni	„	202.—	
„ „ „ ciastkarni	„	919.—	
„ „ „ masarni	„	675.40	
Inne wpływy	„	6.—	zł. 2.364.24
<hr/>			
Na kupno paszy dla konia wydano		zł. 672.66	
Remont wozu i uprzęży		„ 66.08	
Kucie konia		„ 111.—	
Pensja furmana		„ 1.514.50	zł. 2.364.24
<hr/>			

Koszt utrzymania taboru konnego wynosi dziennie zł. 7.72.

Pozornie sądząc, wydawać się może, że kupiec, dający produkty na kredyt, wyświadcza usługę klientowi. Tak się sądzi jednak tylko w pierwszej chwili, dopóki nie trzeba płacić. W rzeczywistości jest to najoczywistsza lichwa, chociaż ofiary jej nie zdają sobie z tego sprawy.

Kupowanie na kredyt, to czerw, toczący u korzenia zmysł oszczędności, uczciwości i niezależności.

Dzisiaj nasza niepodległość —
Tylko pół—wolności!
Wolni będziemy, gdy zwycięży
Sprawa spółdzielczości!

Jan Wolski.

Działy wytwórcze.

PIEKARNIA.

W roku sprawozdawczym od października piekarnia nasza przechodziła bardzo trudny okres, będąc zmuszona dostosować się do ogólnych zarządzeń władz administracyjnych. Zmuszeni byliśmy odstąpić od wypieku chleba razowego jasnego, na który nie można było uzyskać ceny. Gwałtowna wyżka cen na mąkę niezmiernie utrudniała nam gospodarkę w piekarni.

Wielkim natomiast sukcesem w piekarni było zaprowadzenie wypieku chleba pytłowego na koszyczkach. Nareszcie kupujący przekonali się, że chleb koszyczkowy jest smaczniejszy, pulchniejszy i nie tak szybko czernieje.

Zestawienie porównawcze.

		W 1935 r.	W 1936 r.
Wypieczono chleba żytniego pytłowego	kg.	236.165	kg. 238.714
„ „ „ razowego	„	378.786	„ 373.007
„ „ „ nałęczowskiego	„	40.460	„ 44.770
„ „ „ pszennego—bułek	„	145.836	„ 164.995
„ „ „ „ razowego	„	3.816	„ 9.600
	Razem kg.	805.063	kg. 831.086
Chleba dla bezrobotnych	„	203.970	„ 155.171
	kg.	1.009.033	kg. 986.257
Do powyższego wypieku zużyto mąki: żytniej	kg.	604.521	kg. 609.986
pszennej	„	152.167	„ 137.571
	kg.	756.688	kg. 747.557

Rachunek piekarni

W roku sprawozdawczym wydano pieczywa do sklepów za	zł.	154.202.30
„ „ „ sprzedano „ pryw. odbiorc. za	„	73.353.—
	Razem zł.	227.555.30
Wydano chleba pracownikom za	„	2.636.73
Za sprzedane worki i zmiotki uzyskano	„	3.747.08
Inne wpływy	„	3.219.84
W dniu 31 grudnia 1936 r. pozostało mąki i dodatków za	„	7.000.—
do przeniesienia	zł.	244.158.95

	Z przeniesienia	zł. 244.158.95
Na początku roku było mąki i dodatków za	zł. 6.450.—	
W ciągu roku kupiono mąki	„ 143.654.43	
„ „ „ dodatków	„ 22.157.09	
Zwrócono pieczywa ze sklepów	„ 2.288.04	
Koszty produkcji wyniosły	„ 58.500.74	
Amortyzacja ruchomości i nieruchomości	„ 8.640.—	zł. 241.690.30
		<u>zł. 2.468.65</u>

Rachunek ciastkarni.

Wydano ciastek do własnych sklepów za	zł. 21.684.72	
Sprzedano ciastek pryw. odbiorcom za	„ 6.006.05	
Skonta i prowizje	„ 1.25	
W dniu 31.XII.36 r. pozostało surowców	„ 1.000.—	zł. 28.692.02
Na początku roku było surowców za	zł. 800.—	
W ciągu roku kupiono mąki za	„ 2.097.40	
„ „ „ dodatków	„ 16.812.07	
Zwrócono ze sklepów za	„ 248.75	
Koszty produkcji	„ 8.150.37	zł. 28.108.59
		<u>zł. 583.43</u>

Rachunek masarni.

Wydano wyrobów do własnych sklepów za	zł. 86.489.40	
Sprzedano bezpośrednio z masarni	„ 12.014.01	
Inne wpływy	„ 625.—	
W dn. 31.XII.36 r. pozostało wyrobów i surow.	„ 3.486.—	zł. 102.614.41
Na początku roku było wyrobów i surowców	zł. 4.380.—	
W ciągu roku kupiono 451 szt. żywca za	„ 69.428.04	
„ „ „ dodatków za	„ 9.536.66	
Na koszty uboju wydano	„ 4.165.35	
Zwroty ze sklepów	„ 3.597.31	
Koszty produkcji wyniosły	„ 12.147.20	zł. 103.254.56
		<u>zł. 640.15</u>

W sklepach masarskich w ciągu roku sprzedano	zł. 17.854.90	
Zwrócono do masarni	„ 3.035.96	
W dniu 31.XII.36 r. pozostało wyrobów	„ 500.—	
	zł. 21.390.86	
Na początku roku było wyrobów za	zł. 620.—	
Zwrócono do masarni za	„ 19.723.81	
Koszty prowadzenia sklepów	„ 1.463.05	zł. 21.806.86
		zł. 416.—
		<u>zł. 1.056.15</u>

Pomimo ujemnych wyników masarni Rada Nadzorcza poleciła nadal prowadzić masarnię we własnym zakresie przy zastosowaniu jak najdalej idących oszczędności do całkowitego zbudżetowania się.

Rachunek strat i nadwyżek za rok 1936.

	Zł.	gr.		Zł.	gr.
STRATY			NADWYŻKI		
Koszty handlowe:			Nadwyżka na towarach	131.009	68
podatki i patenty zł. 10.380.91			" " piekarni	2.468	65
procenty " 12.235.10			" " ciastkarni	583	43
Inne koszty " 106.821.51	129.437	52	" " węglu	545	67
Amortyzacja ruchomości	3.000	--	" sklepu cukierniczego	1.298	50
Strata masarni	1.056	15	Zwroty od zakupów w Związku	1.269	06
Strata działu nabiałowego	68	48	Procenty od lokat	6.727	98
Nadwyżka	16.444	63	Prowizje i skonta	6.103	81
	150.006	78		150.006	78

Projekt podziału nadwyżki za 1936 r.

42,1% nadwyżki pochodzącej od obrotu z nieczłonkami na fundusz społeczny	zł. 6.923.19
10% pozostałej nadwyżki w myśl statutu na fundusz społeczny	" 952.14
na zwroty od zakupów członków i dywidendę od udziałów	" 8.569.30
Razem	zł. 16.444.63

Zwroty od zakupów członków w przewidywanej wysokości $1\frac{1}{2}\%$ oraz dywidenda od udziałów 5% wypłacone będą tak jak w latach poprzednich tym członkom, którzy posiadają pełne udziały.

Członkom nieposiadającym pełnego udziału dywidenda i zwroty od zakupów będą dopisane do udziałów.

31 grudnia 1936 r.

STAN BIERNY

Fundusze własne:		zł.	gr.	zł.	gr.
Udziały:					
Udziały członków czynnych		26.221	91		
Udziały do zwrotu		4.834	80	31.056	71
Spółeczny:					
Saldo z roku ubiegłego		66.939	12		
Dopisano		14.781	93	81.721	05
Fundusz amortyzacyjny:					
Saldo z roku ubiegłego		65.681	20		
Dopisano		11.640	—	77.321	20
Zobowiązania:					
Wkłady Oszczędnościowe				189.192	68
Oszczędności pracowników				15.021	10
Pożyczka Banku Gospodarstwa Krajowego				58.332	64
Dostawcy				1.673	31
Odbiorcy				180	04
Inne zobowiązania				11.360	88
Zwroty od zakupów				537	26
Sumy przechodnie				32.519	49
Czysta nadwyżka				16.444	63
				515.360	99
Gwarancja				10.000	—
Różni za kaucje				21.000	—

ZARZĄD: Stanisław Partjanowicz
 Bronisław Karwat
 Władysław Kozłowski.

Preliminarz budżetowy na rok 1937.

Działy handlowe

Przewidywany roczny obrót w sklepach i magazynie	zł. 1.278.000	
przy przeciętnej przypuszczalnej nadwyżce B-tto 9.5%		zł. 121.125.—
Przewidywany obrót węglem rocznie	zł. 10.000	
przy nadwyżce 5%		„ 500.—
Zwroty od zakupów w Związku „Społem“		„ 1.000.—
Skonta kasowe od zakupów towarów za gotówkę i prowizje		„ 5.000.—
Razem przewidywane wpływy		<u>zł. 127.625.—</u>

Koszty handlowe

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej	zł. 420.—	
„ „ Zarządu	„ 5.700.—	
Pensje pracowników	„ 59.606.—	
Świadczenia społeczne	„ 7.800.—	
Dzierżawa lokali	„ 13.854.—	
Światło	„ 2.905.—	
Opał i woda	„ 1.000.—	
Remonty i utrzymanie lokali	„ 4.000.—	
Materiały piśmienne	„ 2.500.—	
Podatki i patenty	„ 8.000.—	
¹ / ₁₀ % Kasy Oszczędności	zł. 12.000	
Przewiduje się zwrót ¹ / ₁₀ % z Banków	<u>zł. 6.500</u>	5.500.—
Ubezpieczenie od ognia i kradzieży	„ 2.200.—	
Podróże i rozjazdy	„ 250.—	
Składka lustracyjna	„ 2.000.—	
Porady prawne i ściąganie należności	„ 500.—	
Wydatki na propagandę	„ 2.400.—	
Różne i inne	„ 1415.—	
	<u>zł. 120.050.—</u>	
Zwrót kosztów z piekarni	„ 3.000.—	
	<u>zł. 123.050.—</u>	
Amortyzacja ruchomości	„ 3.000.—	zł. 120.050.—
Przewidywana nadwyżka		<u><u>zł. 7.575.—</u></u>

Sklep cukierniczy

Przewiduje się obrót ze sprzedaży ciastek i innych słodyczy rocznie	zł. 25.000.—	
Przy przeciętnej nadwyżce B-tto 18%		zł. 4.500.—
Koszty prowadzenia sklepu przewiduje się		„ 3.800.—
Przewidywana nadwyżka		<u><u>zł. 700.—</u></u>

Działy wytwórcze.

PIEKARNIA.

Przewiduje się obrót z produkcji pieczywa dla wł.
sklepów i przyw. odbiorców zł. 200.000.—

Przy przewidywanej przeciętnej nadwyżce B-tto 30% = zł. 60.000.—

Ze sprzedaży worków, zmiotków i inne przewiduje się „ 3.500.— zł. 63.500.—

Koszty produkcji przewiduje się mies. zł. 4.290.—

Na amortyzację ruchomości „ „ 160.—

„ „ nieruchomości „ „ 560.— zł. $5.010 \times 12 =$ zł. 60.120.—

Przewidywana nadwyżka zł. 3.380.—

CIASTKARNIA.

Przewiduje się obrót z produkcji ciastek dla wł. sklepów
i odbiorców rocznie zł. 25.000.—

Przy przewidywanej przeciętnej nadwyżce B-tto 30% = zł. 7.500.—

Koszty produkcji przewiduje się mies. zł. 580×12 mies. = „ 6.960.—

Przewidywana nadwyżka zł. 540.—

MASARNIA.

Przewiduje się obrót z wyrobu wędlin dla własnych sklepów
i innym rocznie zł. 90.000.—

Przy przeciętnej nadwyżce B-tto 13% = zł. 11.700.—

Koszty produkcji przewiduje się „ 11.200.—

Przewidywana nadwyżka zł. 500.—

ZESTAWIENIE.

Przewidywana nadwyżka działów handlowych zł. 7.575.—

„ „ sklepu cukierniczego „ 700.—

„ „ piekarni „ 3.380.—

„ „ ciastkarni „ 540.—

„ „ masarni „ 500.—

Razem przewidywana nadwyżka w r. 1937 zł. 12.695.—

Protokół sprawozdawczy.

Wydziału Rewizyjnego Rady Nadzorczej za rok 1936.

Wydział Rewizyjny odbył 13 protokółowych posiedzeń, na których badano gospodarkę poszczególnych działów, rachunkowość, rentowność sklepów, kontrolowano budżet, stan kasy, gospodarkę piekarni i masarni, spisy towarów w sklepach i magazynie.

Saldo kasy na dzień zamknięcia bilansu w dniu 1 stycznia 1937 roku wynosiło zł. 8.057.98 i było zgodne z księgami i zawartością gotówki w kasie.

Księgowość nie wykazuje żadnych uchybień i wszystkie zaksięgowane pozycje są zgodne z dokumentami.

Rachunkowość prowadzona jest przejrzysto i bez zaległości.

Przedstawiony przez Zarząd bilans i rachunek strat i nadwyżek został należycie sporządzony i zgodny we wszystkich pozycjach z księgami.

Wydział Rewizyjny w imieniu Rady Nadzorczej proponuje Walnemu Zebraniu Delegatów przyjęcie przedstawionego sprawozdania za 1936 rok, bilansu zamkniętego w ogólnych sumach zł. 515.360.99 i Rachunku Strat i Nadwyżek w sumach zł. 150.006.78 z czystą nadwyżką zł. 16.444.63 oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum.

Wydział Rewizyjny:

(—) *Ks. Antoni Zalewski*

(—) *Aleksander Topolewski*

(—) *Kazimierz Jędrychowski*

Hej! Ramię do ramienia! Wspólnymi łańcuchy
Opasmy ziemskie kolisko;
Zestrzelmy myśli w jedno ognisko
I w jedno ognisko duchy!

Adam Mickiewicz

Sprawozdanie Wydziału Społeczno - Wychowawczego

za 1936 rok.

Zadaniem Wydziału Społeczno - Wychowawczego było rozbudzić wiarę w ideały spółdzielcze wśród chrześcijańskiego społeczeństwa białostockiego i zjednywać nowych członków dla „Zjednoczenia”.

Wydział Społeczno - Wychowawczy odbył w ciągu roku 14 posiedzeń. Zebrań Komitetów Sklepowych odbyło się 10 przy udziale 100 osób i 18 zebrań obwodowych przy udziale około 1000 osób.

Dzień Spółdzielczości w roku sprawozdawczym był obchodzony uroczystością dnia 7 czerwca w Białymstoku i 29 czerwca w Wasilkowie.

W dniu 7 czerwca w godzinach rannych została odprawiona Msza św. w Kościele Farnym na intencje „Zjednoczenia”.

O godzinie 9 wyjechał na miasto korowód pięknie udekorowanych po spółdzielczemu samochodów w liczbie 5. Korowód przejechał przez poszczególne dzielnice miasta, zatrzymując się kolejno przy sklepach „Zjednoczenia”, a orkiestra wojskowa umieszczona na jednym z samochodów odgrywała Hymn Spółdzielców. O godzinie 1-szej w południe w przepełnionej Sali kina „Świat” przy udziale około 800 osób odbyła się Akademia Spółdzielcza. Na program złożyły się: przemówienie, deklamacje, orkiestra i tańce. W akademii wziął udział Wojewoda - Spółdzielec p. Gen. Stefan Paślowski. Przemiliły nastrój wytworzył na uczestnikach wiarę w zwycięstwo idei spółdzielczej.

Również w tymże dniu o godz. 7 wiecz. w przepełnionej sali Ogniska Kolejowego przy udziale około 500 osób dla członków dzielnicy kolejowej, zrzeczonych przy sklepach Nr. 4, 10 i 17 została powtórzona Akademia Spółdzielcza.

W zakres obchodu „Dnia Spółdzielczości” wszedł również konkurs dekoracji wystaw sklepowych z nagrodami. Dwie pierwsze nagrody otrzymały sklepy Nr. 3 i 16 oraz dalsze nagrody sklepy Nr. 4, 6, 7, 13, 15, 17, 25.

W Wasilkowie w dniu 29 czerwca w miejscowym Kościele zostało odprawione uroczyste nabożeństwo, a następnie uformowano pochód, który przy dźwiękach własnej orkiestry pod tęczowym sztandarem spółdzielczym udał się do Sali Parafjalnej, gdzie odbyła się Akademia przy udziale 150 osób.

Ogólne wydatki w urzędzeniu „Dnia Spółdzielczości” wyniosły zł. 1066 z czego na „Zjednoczenie” przypada 430 zł.

Zebrania obwodowe jesienne były o charakterze sprawozdawczym i na zakończenie zebrań, tam gdzie warunki lokalowe pozwoliły, była odegrana przez pracowników „Zjednoczenia” sztuka p. t. „O człowieku, który redagował gazetę rolniczą”.

W celu wzmocnienia się pod względem organizacyjnym został ogłoszony konkurs jednania członków, który trwał od 1 września do 31 grudnia 1936 r. Ustalono 10 nagród za najlepsze wyniki konkursu, przeznaczając na ten cel ogółem 200 zł.

Wynik konkursu, to zjednanie w ciągu 4 miesięcy 253 nowych członków, a mianowicie:

Sklep Nr.	1 zjednał	8 członk.	Sklep Nr.	12 zjednał	20 członk.
2	3	27	13	10	10
3	3	12	14	3	3
4	4	21	15	11	11
5	5	11	17	13	13
6	6	3	18	6	6
7	7	7	19	10	10
8	8	4	20	5	5
9	9	4	21	1	1
10	10	59	22	9	9
11	11	2	24	5	5

i biuro—2 członków.

Budżet Wydziału Społeczno-Wychowawczego na rok 1936 wynosił zł. 3000.--, wydatki zaś stanowiły:

Na prenumeratę Spólnoty	zł. 1.108.32
Urządzenie „Dnia Spółdzielczości”	430.01
Składka na Szkołę Spółdzielczą	100.--
Dokształcenia pracowników	333.10
Teatr amatorski	30.—
Praca organizacyjna i propagandowa	604.85
Druki i inne wydatki	422 54
R a z e m	<u><u>zł. 3 028.82</u></u>

Jednym z najlepszych czynników w szerzeniu propagandy spółdzielczej jest spółdzielcze pismo „Spólnota”, która w ilości przeszło 1200 egzemplarzy dociera do członków „Zjednoczenia”, informując o wszelkich przejawach życia spółdzielczego. Pismo to dzięki coraz większej popularności wśród spółdzielców na r. 1937 zwiększyło swój nakład i wychodzi 3 razy w miesiącu, a nie jak poprzednio 2 razy. Prenumerata roczna zatem wynosić będzie zł. 1 gr. 80.

Biblioteka „Zjednoczenia” liczy obecnie 156 tomów książek spółdzielczych i jest chętnie wykorzystywana przez pracowników i członków „Zjednoczenia”. Wypożyczanie książek odbywa się w biurze „Zjednoczenia” w godzinach biurowych.

Plan pracy Wydziału Społeczno-Wychowawczego na rok 1937 obejmuje:

- 1) Zwolywanie Zebrań Komitetów Sklepowych.
- 2) Zwolywanie zebrań obwodowych i zebrań delegatów.
- 3) Zorganizowanie „Dnia Spółdzielczości”.
- 4) Organizowanie przedstawień i rozrywek kulturalnych.
- 5) Zainteresowanie członków biblioteką spółdzielczą.
- 6) Dalsze jednanie nowych członków.
- 7) Doksztalcanie pracowników.
- 8) Organizowanie wycieczek spółdzielczych.
- 9) Zorganizowanie koła czynnych kooperatystek.

Budżet Wydziału Społeczno-Wychowawczego na rok 1937 przewiduje:

1) Prenumerata Spólnoty ($\frac{1}{2}$ kosztów prenum. 1300 egz.)	zł. 1.170.—
2) Zorganizowanie „Dnia Spółdzielczości”	„ 300.—
3) Składka na Radę Okręgową	„ 200.—
4) „ „ Szkołę Spółdzielczą	„ 100.—
5) Doksztalcanie pracowników	„ 200.—
6) Teatr amatorski	„ 200.—
7) Praca organizacyjna	„ 600.—
8) Druki i inne wydatki	„ 230.—
R a z e m	<u>„ 3.000.—</u>

Spółdzielnie nie mają w sobie żadnej mocy czarodziejskiej, są ostatecznie takimi, jakimi są ich członkowie, i historia oceniać będzie nasze usiłowania nie według materialnych zdobyczy, lecz według tego, w jakim stopniu przyczyniliśmy się do umysłowego i moralnego podniesienia ludzi.

Prof. Stanisław Wojciechowski.

3-letni plan rozwoju „Zjednoczenia”.

Siedem lat zaledwie pozostało nam do ćwierćwiecza działalności „Zjednoczenia”. Chętnie skorzystaliśmy z inicjatywy Związku „Społem” i ułożyliśmy 3 letni plan rozwoju naszej spółdzielni. Przez ten okres czasu winniśmy wszystko uczynić, aby zamierzenia nasze osiągnąć ku pożytkowi zorganizowanych członków i ku umocnieniu całego ruchu spółdzielczego. Ten okres, to próba planowej, wytrwałej i zwycięskiej naszej pracy spółdzielczej na terenie naszego miasta Białegostoku, a dobre wyniki tej akcji dodadzą nam ducha i wiary do opracowania i wykonania następnego już czteroletniego planu rozwoju „Zjednoczenia” do 1944 roku, t. j. do 25-lecia działalności. Na jubileusz musimy wykazać się dużym dorobkiem organizacyjnym i gospodarczym, to też do pracy w urzeczywistnieniu trzyletniego planu rozwoju „Zjednoczenia” musimy od zaraz zabrać się wszyscy.

3-letni plan rozwoju „Zjednoczenie obejmuje:

	na rok 1936	na rok 1937	na rok 1938	na rok 1939
Liczba członków	2.005	2.200	2.400	2 600
Liczba sklepów	24	25	26	27
Obroty ogólne	1.437.000	1.450.000	1.500.000	1.550.000
Liczbazakładówwytwórcz.	2	2	3	4
Własna produkcja zł.	340.000	250.000	350.000	400.000
Udziały	31.000	34.000	36.000	38.000
Fundusz społeczny	76.000	80.000	84.000	87.000
„ amortyzacyjny	77.000	86.000	96.000	106.000
Kredyty towarowe	20.000	18.000	16.000	15.000
Kasa oszczędności	189.000	185.000	175.000	150.000
Wkłady w B-ku „Społem”	40.000	30.000	15.000	15.000
Zastępstwo B-ku „Społem”	8.000	10.000	15.000	20.000
Liczba pren. egz. Spólnoty	1.220	1.400	1.600	1.800
Liczba walnych zgromadz.	2	2	2	2

A więc wszyscy członkowie do pracy społeczno-gospodarczej o dalszy i spółdzielczy rozwój „Zjednoczenia”!

KUPUJCIE WSZYSTKO TYLKO WE WŁASNYCH
SPÓŁDZIELCZYCH SKLEPACH

„ZJEDNOCZENIA”

- Sklep Nr. 1 — ul. Rynek Kościuszki 4.
„ Nr. 2 — ul. Marszałka Piłsudskiego 49
„ Nr. 3 — ul. Pierackiego 22.
„ Nr. 4 — ul. Kolejowa 18.
„ Nr. 5 — ul. Sienny Rynek 10.
„ Nr. 6 — ul. Sienkiewicza 114.
„ Nr. 7 — ul. Mickiewicza 45.
„ Nr. 8 — ul. Pierackiego 77.
„ Nr. 9 — w Wasilkowie ul. 11-go Listopada 1.
„ Nr. 10 — ul. Antoniukowska 4.
„ Nr. 11 — ul. Wesoła 7.
„ Nr. 12 — ul. Grunwaldzka 52.
„ Nr. 13 — ul. Nowo-Warszawska 15.
„ Nr. 14 — ul. Dobra 2.
„ Nr. 15 — ul. Mickiewicza 15.
„ Nr. 16 — cukierniczy ul. Rynek Kościuszki 4
„ Nr. 17 — ul. Szosa Żółtkowska 42.
„ Nr. 18 — ul. Mazowiecka 45
„ Nr. 19 — ul. Skorupska 22.
„ Nr. 20 — ul. Piasta 84.
„ Nr. 21 — masarski, ul. Żwirki i Wigury 6.
„ Nr. 22 — ul. Ciepła 24.
„ Nr. 24 — Białystoczek 10.

Magazyn rozdzielczy — ul. Rynek Kościuszki 4.

Zarząd i biuro — ul. Rynek Kościuszki 4, tel. 3-02.

Dom własny — mechaniczna piekarnia i ciastkarnia, ul. Wesoła 7,
tel. 14-05.

Masarnia — ul. Żwirki Wigury 6.

**Kasa Oszczędności „Zjednoczenia” przyjmuje wkłady od
swoich członków, począwszy od 1 zł.**

1876
5-81

4158